

Stand up program Jordán Tamással?

A "stand up" nem a kedvenc műfajunk! A kötetlen beszéd a színpadon nekünk Sándor Györgyöt jelenti igazán, aki minden alkalommal valamit közölni akart, szellemes volt, nem sértett senkit, "tükört" tartott "mintegy a természetnek", felmutatta "az erénynek önábrázatát, a gúnynak önnön képét", amint azt Hamlet mondta a színészeknek annak idején. Másként voltunk Hofival. Vértprofi volt. A külvárosi szegény ember szerepét vette föl, tegezte a nézőket, időnként megszólított valakit, azonnal reagált, harsány volt, helyenként trágár is. Mindketten ugyanakkor szerettek volna mindent megtenni a "kizökkent idő" helyre rángatásra, aztán az elrontott rendszerváltás korrigálására. A mai fiatal "stand up"-osok jó része nem elég okos, nem ismeri a világot, legfeljebb a felszint tudja megkarcolni, valakit vagy valamit próbálgat utánozni, elejt egy-egy nagyon is egyértelmű utalást, hangos, "megélhetési stand upos", aki magát mutogatja és rohan felvenni a gázsit.

Nagyon vártuk Jordán Tamás műsorát. Nem csak nagy művész, de nagy ember is, aki - nincsenek sokan - szeretné helyre rángatni az elrontott rendszerváltást a maga területén, nem provokál, nem akar politikai oldalról beavatkozni a nézők életébe, tudja pontosan: a legjobb politika, ha ő is, mindenki más is a maga dolgát lehetőség szerint hiba nélkül elvégzi. A nagy sikerű est minden várakozást felülmúlt. Megmutatta, miként lehet egy kifacsart műfajt megújítani.

90 percet beszélt magáról. Szót ejtette eredeti szakmájáról, a műszaki egyetemen szerzett földmérő mérnöki okleveléről, első munkahelyéről, széles íróasztaláról. Aztán beszélt pályamódosításáról, majd átugorva néhány évet következett a Nemzeti Színház igazgatósága egy-két nagyon kellemes történettel, végül Szombathely, az új öröm, ami kitölti az életét most, felvillantva Győr, Sopron, Zalaegerszeg és Szombathely csendes rivalizálást, legvégén pedig a család és a színház időegyeztetése ürügyén szót ejtett családjáról, szülei 70. házassági évfordulójáról, aminek a holtomiglant-holtodiglant megújító templomi szertartásán tudott csak ott lenni, mert rohanni kellett Szombathelyre, ahol este 7 órakor várta a rivalda.

A látszólag laza, valójában szigorúan felépített történetmondásba idézett korábbi "stand up"-osokat, akik ugyancsak éreztek-gondoltak valamit a világról: Karinthy, Adyt, József Attilát, Babitsot, Radnótit. A szövegbe-építés volt az igazi, nagy bravúr! A *Hajnali részegség* első pár sorát úgy mondta, mint a saját történetét jelentő részt, végig úgy mondta a verset, mintha a maga álmatlanságáról beszélne, az "égbolt gazdag csodái"-ról, az előtte kitáruló mennyei kastélyról, a kapusokról és kocsisokról; ebben a magánbeszédben világértelmezésként és legszemélyesebb vallomásként hangzott fel: bizony, bizony, mi mindannyian itt egy nagy Úr vendégei vagyunk-voltunk csupán. Ugyanígy vált személyes történetének részévé József Attila Elégiája, Ady Endrétől a Krisztus -kereszt az erdőn, legvégül pedig Babbitstól az Esti kérdés.

A program része volt számunkra az est háziasszonyával, Kozma Katával váltott néhány szó a nyárról és az őszi reménybeli találkozásról.

Sipos Lajos professor emeritus